

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 31.05.2017

Sak 13-2017 Digitaliseringsstrategi for kommuner og fylkeskommuner 2017-2020 Orienteringssak

Historikk/bakgrunn

Hovedstyret i KS vedtok høsten 2015 at KS skal styrke det interessepolitiske og strategiske arbeidet med digitalisering, og samtidig videreføre det medlemsbaserte utviklingsarbeidet der det er nødvendig og ønskelig.

KS har i tråd med hovedstyrevedtaket etablert et digitaliseringsråd, KommIT-rådet, som er et strategisk rådgivende organ for KS. KommIT-rådet skal også bidra til en styrket interessepolitikk og til å prioritere utviklingsarbeidet. KS har en viktig rolle i å sørge for samordning og koordinering av kommunal sektor på digitaliseringsområdet og bidra til samordning mellom kommunal sektor og staten i digitaliseringsarbeidet i offentlig sektor.

Førrige digitaliseringsstrategi for kommuner og fylkeskommuner varte ut 2016. Det ble i samråd med KommIT-rådet startet et arbeid på slutten av 2016 med å utvikle en ny digitaliseringsstrategi for de neste fire årene. Arbeidet med digitaliseringsstrategien har vært en grundig og omfattende prosess der kommuner og fylkeskommuner har vist stort engasjement og bidratt godt inn i de tematiske arbeidsgruppene.

KS' digitaliseringsstrategi for kommuner og fylkeskommuner 2017–2020 er utarbeidet på bakgrunn av og med forankring i hovedstyrevedtaket nevnt over. Digitaliseringsstrategien synliggjør felles kommunale satsningsområder og skal vise retning for arbeidet i kommunal sektor. Målgruppen er politikere og administrativ ledelse.

Strategien danner et sett med felles mål som beskriver hvordan digitaliseringsarbeidet skal videreføres. Det er etablert en nettsjersjon som konkretiserer målene, viser forslag til tiltak og oversikt over felles prosjekter. Denne vil oppdateres løpende.

Digitaliseringsstrategien er basert på satsningsområdene i Digital Agenda for Norge – slik at våre mål og tiltak henger sammen med nasjonale mål og tiltak. Kommuner og fylkeskommuner kan bruke strategien ved utarbeidelse av lokale strategier. Strategien er derfor på et overordnet nivå og har en tidshorisont på 4 år.

Digitaliseringsstrategien med virkemidler, tiltak og verktøy på finnes på egne nettsider på ks.no. Mål og tiltak i Digitaliseringsstrategien blir nærmere detaljert og spesifisert i nettsjersjonen, og den oppdateres løpende i strategiperioden. Nettsjersjonen på ks.no vil også inneholde KS' posisjoner på digitaliseringsområdet og en oversikt over og status for felles kommunale prosjektene og tiltakene.

Presentasjon av saken

Virkemidler i digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor

Digital agenda for Norge er et viktig og godt dokument. Kommunal sektor omtales i dokumentet, men har ikke vært involvert i utarbeidelsen av meldingen. Digital agenda for Norge slår fast at de fleste tjenestene som brukes fra offentlig sektor er kommunale. Kommunesektoren er således en hovednøkkel om Norge skal lykkes med å nå målene for digitalisering og lykkes med å fornye og utvikle tjenesteproduksjonen og bidra til en enklere og mer effektiv hverdag for innbyggere og næringsliv.

Digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor vil innrettes etter:

- Overordnede mål i digitaliseringsstrategien
- Mekanismer for finansiering
- Modell for organisering og styring av digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor
- Modell som sikrer godt samarbeid og bred involvering fra medlemmene

- Modell for digital samhandling i kommunal sektor
- Modell for samordning og samarbeid med staten

Organisering og styring av digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor

KS' rolle er å samordne digitaliseringsarbeidet i kommuner og fylkeskommuner, å samordne kommunesektorens behov opp mot de av statens digitaliseringsaktiviteter som berører kommunal sektor og å sørge for gode rammevilkår for digitalisering i kommuner og fylkeskommuner. Felles organisering og styring av digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor gjennom slik samordning og koordinering, vil være et vesentlig virkemiddel for at kommunal sektor skal lykkes innen digitalisering. KS kan gjennom god koordinering og oversikt bidra til at kompetansen og kunnskapen i kommunene og fylkeskommunene engasjeres i det samlede digitaliseringsarbeidet.

KS er opptatt av at kommuner og fylkeskommuner tilbyr helhetlige digitale innbyggertjenester. Innbygger er ikke opptatt av om hele eller deler av tjenesten tilbys fra kommunen eller staten. De fleste prosjekter som KS og kommunene gjennomfører har en eller flere statlige aktører med i arbeidet. Derfor er det av stor betydning at digitale innbyggertjenester som utvikles skjer i et samarbeid mellom kommunal sektor, statlige virksomheter og leverandørmarkedet.

KS har beskrevet en styringsmodell som skal ivareta samordning av digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor samtidig som den sikrer godt samarbeid og bred involvering fra medlemmene. Modellen videreutvikles over tid og etter behov. Styringsmodellen blir konkret beskrevet i nettversjonen av Digitaliseringsstrategien.

Finansiering av digitaliseringsarbeidet i kommunal sektor

Notatet «Bedre involvering av kommunal sektor i statlige digitaliseringsprosjekter¹» viser at det sjelden beregnes økonomiske konsekvenser for kommuner og fylkeskommuner av statlige digitaliseringstiltak. Statlige utviklingsprosjekter tar ikke hensyn til utviklingskostnader for kommuner og fylkeskommuner som følge av det statlige prosjektet. Notatet beskriver også at det er identifisert over 200 statlige digitaliseringsprosjekter som berører kommunal sektor. Kommunal sektor er i liten grad involvert og kjent med arbeidet. Det er forventet at kommunal sektor selv må dekke sine kostnader, men de økonomiske konsekvensene for kommunal sektor er ikke utredet. KS og Difi vil samarbeide om mekanismer for å styrke samordningen på digitaliseringsområdet i offentlig sektor slik det fremgår av notatet.

Det er nødvendig å finne nye, robuste mekanismer for finansiering av utviklingsarbeidet i kommunal sektor som bidrar til økt tempo på digitaliseringen i kommunesektoren. Kommunal sektor er godt i gang med arbeidet. Hensikten er å øke gjennomføringskraften i digitaliseringsarbeidet og skape handlingsrom for å iverksette prioriterte og nødvendige utviklingstiltak for hele sektoren. Dette arbeidet skjer i samarbeid og samråd med både KMD og HOD. KMD har i revidert budsjett satt av 25 millioner kroner inneværende år for å bidra til å styrke digitaliseringsarbeidet i kommunesektoren og vil bidra med ytterligere 100 millioner kroner neste år. I tillegg styrker kommunal sektor egne bidrag.

Oppsummering

Teknologiutvikling og digitalisering av offentlig sektor er en drivkraft i forvaltnings- og tjenesteutviklingen. Den teknologiske utviklingen medfører organisatoriske og styringsmessige utfordringer, men også muligheter. Digitaliseringen endrer forholdet mellom offentlige tjenestetilbydere og publikum på flere måter, blant annet ved at det legges til rette for nye samhandlingsformer.

Satsingsområdene i Digital agenda for Norge har stor betydning for kommunal sektor. Det er derfor viktig at kommunal sektor opptrer koordinert og samordnet. KS har en viktig rolle i å sørge for samordning og koordinering av kommunal sektor på digitaliseringsområdet og bidra til samordning mellom kommunal sektor og staten i digitaliseringsarbeidet i offentlig sektor.

Det er nødvendig med en felles, overordnet digitaliseringsstrategi for kommunal sektor som synliggjør felles kommunale satsningsområder og som viser retning for arbeidet i kommunal sektor.

¹ Lenke til notatet: http://www.ks.no/contentassets/57e45e3f9dc44df781a3a1a969bda2bb/difi_2017bedre-involvering-av-kommunal-sektor-i-digitaliseringsprosjekter..pdf

Digitaliseringsstrategien følges opp med en nettverson som konkretiserer målene og gir oversikter over tiltak og felles prosjekter. Nettsidene for strategien finnes på www.ks.no/digi.

Saken vil bli framlagt av Line Richardsen
Saksframlegget er utarbeidet av Line Richardsen
Oslo, 26.04.2017